



Gepubliceerd op *Sovon.nl* (<https://www.sovon.nl>)

[Home](#) > Tweede legsel bij Bosuilen



[1]

29 augustus 2019

Tweede legsel bij Bosuilen

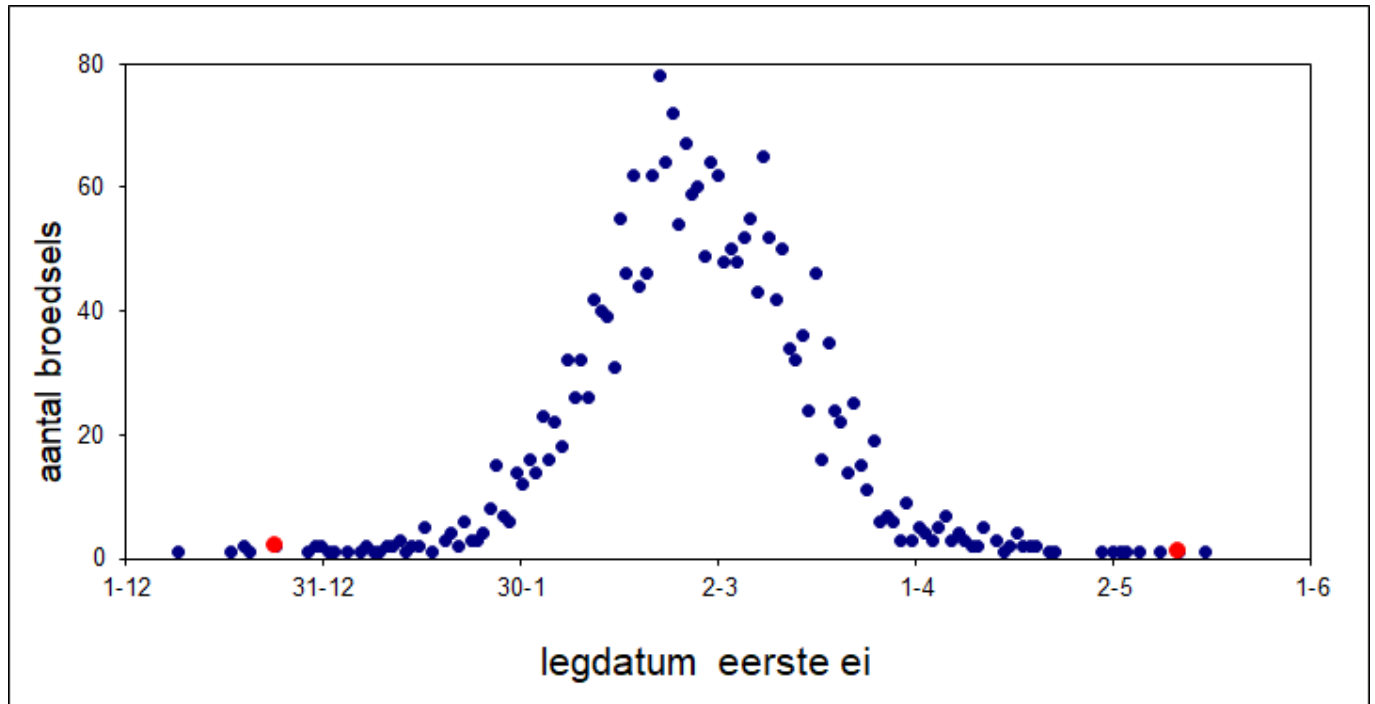
Nestonderzoeker Ronald Beskers viel bijna van zijn stoel toen hij in juli jonge Bosuilen hoorde sissen. Het paar in zijn Blaricumse tuin had voor de tweede keer een broedsel grootgebracht. Bosuilen staan erom bekend dat ze maar één broedsel grootbrengen, maar de uitzondering bevestigt de regel. Voor Nederland een uniek geval.

Op 15 juli zit Ronald Beskers gegevens over de nestkasten die hij inspecteert uit te werken. Ineens hoort hij vanuit zijn kamer jonge Bosuilen (takkelingen) roepen. Tot zijn grote verbazing zitten er twee op het dak van zijn nestkast te sissen. Ze klinken overigens zo:

Ronald weet meteen dat dit bijzonder is, want hij coördineert nestkastonderzoek bij vogelwerkgroep Het Gooi e.o. Hij is ook een van de drijvende krachten achter het landelijk [NETwerk voor STudies aan nestKASTbroeders \(NESTKAST\)](#) [2]. Bovendien heeft hij al dertig jaar een bosuilennestkast in zijn tuin en waren er dit jaar al twee jongen uitgevlogen. 'Ik vond het al zo vreemd dat ma Bosuil in de kast bleef slapen na het eerste broedsel. Dit heb ik nog nooit meegemaakt: een tweede legsel!'

Seizoen van de uilen

Het eerste legsel van dit broedpaar begon al op 24 december 2018. De meeste Bosuilen beginnen later in de winter met broeden (figuur hieronder). Op 26 februari vlogen twee takkelingen uit. Ze verlieten op 5 mei het territorium. Normaal blijven volwassen Bosuilen stil na het broeden. Maar Ronald bleef ze horen. Ook hoorde hij vaak een Gaai schreeuwen bij de nestkast, een teken dat er een uil in de kast slaapt. Later in mei, net voordat er een enorme storm met veel regen kwam, zat het mannetje bij de nestkast te schreeuwen. Terugrekenend moet het paar op 12 mei begonnen zijn met de tweede leg van eieren.



Figuur. De data van het legbegin (datum eerste ei) van Bosuilen in Nederland op basis van alle nestkaarten uit het [Meetnet Nestkaarten](#) [3] (n=2428). De twee rode stippen laten het legbegin van het paar uit Blaricum zien.

Hoe bijzonder is dit?

Dit is erg bijzonder. Uilen kunnen na vroeg mislukken van een broedsel weleens opnieuw beginnen, maar daar is hier geen sprake van. Veelzeggend is dat er in het naslagwerk *Owls of Europe* (1983) niets over is te vinden. In 2001 werd [een tweede legsel in een studiegebied in Baskenland](#) [4] gedocumenteerd en dat is het enige dat we konden vinden. Andere bosuilonderzoekers in ons land hadden er ook nog nooit van gehoord. Eerdere nestkaarten van tweede legsels ontbreken. Wel moet gezegd worden dat er in de zomer vrijwel nooit meer bosuilenkasten gecontroleerd worden. Er kunnen dus tweede legsels gemist worden. Maar dat zullen er niet veel zijn, want in deze tijd worden ook nooit nestjongen (takkelingen) gezien of gehoord.



Takkeling van een Bosuil. Foto: Harvey van Diek

Voedsel

We gaan er vanuit dat hetzelfde paartje in de kast broedde, want daar wezen Ronalds waarnemingen op. Voor deze twee uilen moet het een enorme krachttoer zijn geweest om twee keer jongen groot te brengen. Van uilen is bekend dat hun legbegin en aantal eieren sterk worden beïnvloed door de hoeveelheid voedsel die ze zien. (Bosuilen in dierentuinen worden bijvoorbeeld het hele jaar gevoerd en broeden bijna het hele jaar door). Omdat Bosuilen graag muizen eten, zou dit tweede legsel heel goed te maken kunnen hebben met het extreem goede muizenjaar dat we meemaken.

Met dank aan Ronald Beskers. Tekst: Leo Ballering (NESTKAST), Jeroen Nienhuis en Albert de Jong (red.)

[Disclaimer](#) [Privacyverklaring](#) [Voorwaarden](#) [Colofon](#) [Sitemap](#)

Bron-URL: <https://www.sovon.nl/nl/actueel/tweede-legsel-bij-bosuilen>

Links

[1] <https://www.sovon.nl/nl/actueel/tweede-legsel-bij-bosuilen>

[2] <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/nestkast-jaarverslag-broedseizoen-2018>

[3] <http://www.sovon.nl/nestkaarten>

[4] https://www.researchgate.net/publication/230577542_Posible_first_record_of_double_brooding_on_Tawny_Owl_Strix_aluco